

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kw. miesięcznie 1,50 zł z odroczeniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozostawionych dostaw gazety, lub zwrotu reszty abonamentu. Za dzień ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszą str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygodniowo w poniedziałek, środek i piątek. Skrytka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Sroda Joanny, Franciszki
Czwartek Sława bł.
Piątek Filipa, Zachęsa

Dzisiaj wschód słońca o godz. 4 37 zach. 6 49
Jutro " " " 4 38 " 6 47
Dzisiaj " księżyc " 19 58 " 5 24

Nr. 99

Wąbrzeźno, czwartek 22 sierpnia 1929 r.

Rok IX

Al. hr. Dąbbski

Sytuacja finansowa w Polsce

II.

Wierząc, że początek musi być zrobiony od rolnictwa, dotykam bolączek z nim związanych. Rolnictwo bezwzględnie i to na równi rolnictwo wielkich i małych warsztatów pracy przechodzi dziś kryzys gospodarczy bardzo poważny. Gwałtowny spadek cen, głównie żyta, brak popytu na ziarno uniemożliwia w chwili zbiorów ich spieniężenie, wywołuje to brak gotówki, naprowadzenie pracy i pokrycie znacznych podatków, świadczeń gospodarczych i wekslowych długów. Dziś może w Polsce niema rolnika bez zaległości i bez niewoli niezdrowego dla rolnictwa kredytu wekslowego, którego uniknąć nie mógł wobec braku innego kredytu. Dziś łamie się równowaga budżetu gospodarstw rolnych naprawę. Mieści to w sobie groźbę załamania się rozwoju produkcji, która pomyślnie się już zarysowała, obniżenia poziomu kultury rolnej, osłabienia siły płatniczej podatkowej u rolnika. Brak gotówki u rolnika powoduje stagnację w przemyśle i handlu. Skutki mogą stać się groźnymi nie tylko dla rolniczych jednostek zachwianych finansowo ale i dla Państwa. Trzeba prędko umożliwić dostosowanie podaży ziarna do popytu na ziarno, aby ustabilizować ceny ziarna. Wykonaniem jest to dziś przez prędkie i dobre zorganizowanie kredytu opartego na warunkach rolniczych. Kredyt ten, wprowadzony na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej jest najlepszą formą wytworzenia zdrowego kredytu krótkoterminowego dla rolnika. Próbnym wprowadzeniem tego kredytu warantowego wykazało wiele usterek, które winny być rychło usunięte. Sposób wpisu i wypisu w rejestrze sądowym musi zostać uproszczony i stać się mniej kosztownym, forma weksla powinna być zastąpiona bonem warantowym wolnym od stempla a zdatnym do biegu eskontowego na równi z wekslem, oprocentowanie kredytu warantowego nie powinno przekraczać stopy eskontowej Banku Polskiego i winno być pobieraniem zdołu. Kredyt winien mieć możność spłaty przez częściowe upłaty w okresie roku gospodarczego w miarę czynionej sprzedaży przedmiotu zastawu, ilość produktów dopuszczona do gwarant powinna być poważnie rozszerzona. Źródło kredytu warantowego winno w tym roku być znaczne, a rozpoczęcie udzielania tych kredytów nastąpić zaraz po zbiorach. Wprowadzenie rychło tak zreformowanego kredytu warantowego może usunąć nadmiar podaży ziarna w stosunku do popytu, a tem uchronić od dalszej niżki cen i nędzy rolnictwa, która musiałaby zaistnieć przy dalszym istnieniu obecnego stanu. Jest to krok pierwszy, już dziś nieodzowny dla uchylenia istniejącej groźby ruiny warsztatów rolniczych. Poza tem jednak leży wielka konieczność rychłego opracowania programu polityki agrarnej. Nie można nie doceniać, że opracowanie tego programu jest trudnym, ale dążenie do tego jest jedną z najpoważniejszych potrzeb Państwa. Łatwiej jest prowadzenie programu polityki zbożowej, winno ono nastąpić zaraz. Kierownictwo winno się trzymać ściśle wytkniętego programu, badając wśród pracy jego skuteczność niewolno zmieniać linji bo stabilizacja cen która jest już dziś koniecznością, tak dla produkcji rolniczej jak dla Państwa, nie znosi linji chwiejnych i zmiennych. Nad opracowaniem programu polityki agrarnej winno wytyczyć się najlepsze głosy, bo program ten dobrze sformowany jest warunkiem dobrego jutra narodu.

Przy Ministerstwie Rolnictwa winna istnieć stała Rada rolnicza, złożona z przedstawicieli intelektu rolniczego jako organ opiniodawczy. Koniecznym wydaje się rychłe połączenie wszystkich

Pogrzeb Bohatera.

W Warszawie odbył się pogrzeb śp. majora Idzikowskiego. Po nabożeństwie żałobnym odprawionem przez J. E. Ks. Biskupa Szlagowskiego w asystencji ks. prałata Burzyńskiego, dziekana O. K. I., księdza prałata dra Jachimowskiego, kancлера połowego Kurji Biskupiej, ks. prałata Pobielskiego, ks. prałata dra Ugniewskiego, ks. dra Kulonowskiego i duchowieństwa.

W pośrodku katafalk, tonący w powodzi stosu wieńców i kwieciami, na nim wysoko czarnym kirem obita trumna. Sto dwadzieścia wieńców ze wszystkich zakątków kraju, z zagranicy od wszystkich ambasad i poselstw. Wokół na ustawionych fotelach najbliższa rodzina bohatera z siostrą na czele, major pilot Kubala towarzyszył tragicznego lotu, dalej generał z generałem Orlicz-Dreszerem w imieniu Marszałka Piłsudskiego na czele, korpus oficerski złożony z delegacji oficerów lotników wszystkich pułków lotniczych w kraju, oficerowie wszystkich gatunków broni i grupa weteranów sześćdziesiątego trzeciego roku, wszyscy w pełnych paradnych mundurach z dekoracjami. Dalej korpus dyplomatyczny, ministrowie senatorowie i posłowie.

Podczas mszy, artyści opery, p. Mossakowski i Gołębiowski, wykonali szereg pieśni żałobnych Moniuszki i Tosię przy akompaniamencie wiolonczeli.

Po odprawieniu modłów, wyżsi oficerowie lotnicy, Szef Departamentu lotniczego pułk. pilot Rayski, Senderek, Kuźmiński, Akcziński, komandor pilot Trzaska - Durski i inni unieśli trumnę na barkach i ustawili ją na kadłubie samolotu myśliwskiego. Padła komenda — błysnęły bagnet

długich szeregów. Armia prezentowała broń przed bohaterem. — Uformował się długi pochód.

Niezliczone tłumy szły w poważnym skupieniu za trumną, nie zważając na deszcz, aż na Powązki. Tu również odnieśli lotnicy swego druha na miejsce wiecznego spoczynku.

Nad otwartą mogiłą przemówił krótko, ale w doniosłych słowach Szef Lotnictwa pułkownik pilot Rayski. Drgały lica temu starym dzielnemu lotnikowi, gdy mówił i głos łamał mu się od wzruszenia w gardle.

„Nie będę cię żegnał kolego! Pamięć twa bowiem pozostanie w sercach naszych na zawsze. My koledzy twoi składamy Ci do mogiły podziękowanie serdeczne za CZYN, za obowiązek, jaki za nas spełnił kosztem największej ofiary. Cześć Ci kolego!”

Trębacze odegrali pobudkę do ostatniego apelu wieniec majora Kubala złożono na jego życzenie do grobu. Zawarł się grób majora Idzikowskiego na wieki.

Zmieniony do niepoznania major Kubala, ze śladami ciężkich przeżyć na twarzy, smutnie patrzył za znikającą trumną ukochanego towarzysza. Na lotnisku zaś pod hangarami przygotowani do lotu stali szeregiem oficerowie obserwatorzy i wszyscy piloci pułku lotniczego i innych pułków lotniczych z kraju. Mieli oni w liczbie kilkudziesięciu samolotów pokłonić się skrzydłami nad mogiłą majora, niestety, pogoda uniemożliwiła lot a pilot wysłany na zbadanie atmosfery, musiał czem prędzej lądować z powodu mgły.

Stali więc w milczeniu pod hangarami, przesyłając na cmentarz swe ostatnie pozdrowienia.

Cześć pamięci bohatera!

MARSZAŁEK PIŁSUDSKI ZWIEDZI WYSTAWĘ

Marszałek Józef Piłsudski oświadczył, że w najbliższych dniach zwiedzi Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu.

10-LECIE POWSTANIA ŚLĄSKIEGO.

Na śląsku bardzo uroczysto obchodzono 10-letnie powstania śląskiego.

spraw dotyczących gospodarstwa rolnego i całej odpowiedzialności w jednym Ministerstwie, gdyż rozbicie całości zagadnienia agrarnego na więcej Ministerstw musi powodować szkody i powolność pracy. Rolnictwo wymaga dziś rychłej reformy podatkowej, rozszerzenia listy płatników z rolnictwa, zniesienia progresji przy podatkach bezpośrednich i podatku majątkowym, zniesienia różnorodnych terminów płatności podatków, ustanowienia zasady płatności podatków półrocznie z dołu, zaniechania pobierania stosowanych w obecnej wysokości opłat karnych od zaległości podatkowych, reformy podatku spadkowego, przy dziedziczeniu ziemi w prostej linji, gdyż obecna wysokość podatku spadkowego równa się z wywłaszczeniem, wprowadzenia silnej kontroli i ustanowienia ścisłych norm wysokości podatków komunalnych w stosunku do podatków państwowych. Koniecznym jest inne niż dotąd sprawiedliwe ustosunkowanie reprezentacji pracodawców w Radach Kas Chorych oraz silna kontrola prac rządów tych kas, jak i uporządkowanie wykonywania całości ustawodawstwa socjalnego w Polsce. Opłaty te są dziś tak wysokie i wzrastające z roku na rok, że przekraczają podatki państwowe i grożą wprost ruiną rolnictwu. Potrzebną dla rolnictwa jest reforma taryf kolejowych dla prze-

W uroczystości w Katowicach wziął udział Prezydent Rzeczypospolitej dr. Mościcki.

ODŚLONIĘCIE POMNIKA TRAUGUTTA.

Ciechocinek przeżywał ubiegłej niedzieli wielką uroczystość a mianowicie poświęcenie pomnika Traugutta. Poświęcenia dokonał J. E. Ks. Biskup Radoński z Włocławka. Twórcą pomnika jest inż. Piotr Pallado z Warszawy.

skiej, gdyż taryfy obecne uniemożliwiają np. na wozu węgla i nawozów sztucznych produkcji pol-Kresach Zachodnich używanie potasu polskiego i zmuszają do używania soli potasowej niemieckiej, ku szkodzie Państwa. Sądzę, że już to co powiedziałem z dziedziny produkcji rolniczej wskazuje jasno jak wielkim i jak pilnym jest zadanie reformy w dziedzinie gospodarczej w Polsce. Czasu do stracenia nie mamy, bo zło zwiększa się z roku na rok. Zastanowić się warto, czy jest nieuniknionem, by w Polsce, równocześnie z nader poważnym dźwigniem się wielu dziedzin życia, pozostawały tak uparcie i długo błędy przeszłości uniemożliwiające należyte i dość prędkie wzmocnienie produkcji rolniczej. Od wzmocnienia produkcji rolniczej zależy zasobność pracowników na roli od ich zasobności zależy pomyślny rozwój przemysłu i handlu, od zasobności obywateli Państwa zależy siła Państwa. Często w sprawach ludzkich bywa nieuniknionem popełnianie błędów rozumem człowieka, winno być umieć na czas błędy usuwać. Mowa Pana Kierownika Skarbu p. Matuszewskiego powinna stać się skutecznym apelem do rychłej reformy w dziedzinie gospodarczej, której producenci w Polsce, z ufnością do obecnego Rządu oczekują.

HANDLARZ ŻYWYM TOWAREM W POTRZASKU.

W Ostrołęce aresztowano dawno poszukiwanego handlarza żywym towarem, niejakiego Herza Makowskiego.

ŻAGLOWIEC SZWEDZKI LECI PRZEZ ATLANTYK.

Z Kristincharun wystartował żaglowiec o długości 8 mtr. a zaopatrzony w żagiel 20 mtr. kw. do lotu transoceanicznego. Na żaglowcu lecą piloci szwedcy Anderson i Bertil Szøedal.

„ZEPPELIN” W TOKIO.

W poniedziałek wylądował w Tokio „Zeppelin” niemiecki, który odbywa podróż naokoło świata.

NAWET DZIENNIKARZE WIERZĄ W BUJDY!...

Jedno z poznańskich pism ludowych podało wczoraj notatkę o cyganach, kończąc ją takim zwrotem: „Między cyganami znajdują się dwie cyganki, które swoją przenikliwością wywołują podziw wśród zwiedzających obozowisko. Współpracownikowi naszej redakcji np. powiedziały z zupełną ścisłością datę urodzenia, imię, szczegóły stosunków rodzinnych itd.”

Wszystko jak wszystko, ale nawet dziennikarze są tacy naiwni, że wierzą pierwszej lepszej cygance, opowiadającej bajdy — w to się nie chce wierzyć....

Ze zjazdu Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich.

Syndykat Dziennikarzy Pomorskich dobrze robi, że urządza swe zjazdy w różnych miejscowościach województwa pomorskiego. W ten sposób najlepiej bowiem pomorscy dziennikarze zaznajamiają się ze wszystkimi przejawami życia ludności tutejszej, lepiej odczuwają przez to mogą i obiektywniej informować szeroki ogół społeczeństwa czytającego, co należy skarcić lub też pochwalić, albo też co winno się poprzeć, a co zwalczać.

Ostatnio odbył się zjazd S. D. P. w dniach 10 i 11 bm. w najbardziej wysuniętym cyplu woj. pomorskiego na północny - wschód, w Nowem Mieście. Dziennikarze przybyli już na miejsce w sobotę. Bardzo serdeczne przyjęcie im zgotował starosta powiatu lubawskiego p. Bederski. Po skromnym poczęstunku zwiedzili dziennikarze wszystkie zabytki starożytne w Nowem Mieście, poczem udali się do pobliskiego miasteczka, które z każdym rokiem zamiera — Kurzętnika. Tu z góry na której w dawnych czasach mieścił się obronny zamek można podziwiać dolinę, w której wiję się serpentynowato rzeka Drwęca.

Wieczorem o godz. 20 p. starosta Rederski i obywatelstwo Nowego Miasta na specjalnej konferencji prasowej przedstawiło w referatach swoje dobre i złe warunki, w jakich postępuje życie zbiorowe miejskie i powiatu lubawskiego.

Należy na wstępie wspomnieć o referacie p. starosty Bederskiego, który w obiektywnej formie scharakteryzował położenie gospodarcze i polityczne całego powiatu. Jedną z największych bolączek jest brak odpowiedniej komunikacji kolejowej, z tego też powodu powiat lubawski, Nowe Miasto i Lubawa — to „świat zabity deskami”. Przechodzą przez teren tego powiatu co prawda aż dwa podwójne tory, jednak z racji zmiany granic, zostały one unieruchomione. Przyczynia się to w niezwyklej formie do zastojów w przemyśle i handlu; jakkolwiek czynniki obywatelskie tego powiatu czyniły ogromne starania, aby linie te połączyć ze sobą i przez to wyzyskać je, co leży w interesie tamtejszych miasteczek i wiosek, to jednak niestety sprawa ta nie może doczekać się końca t. j. załatwienia. Może władze kolejowe wezmą tę sprawę pod uwagę, gdy leży ona nietylko w interesie pow. lubawskiego, ale również w interesie całego państwa. Z innych referatów wynikało, że panuje tu naogół zastój i ludność walczy z trudnymi warunkami życia.

Po za tem jednak jest i strona radosna, że tu coś się robi dla dobra ludności, powiatu i państwa. Do jednej z miłych spraw zaliczyć należy regulację rzeki Drwęcy na pograniczu polsko-niemieckim, oraz budowę domków dla straży granicznej, celnej i służby bezpieczeństwa publicznego. Następnie szosy są tu utrzymane w stanie b. dobrym i powiat posiada ich przeszło 400 km.

Jest i wiele innych spraw, które można śmiało zaliczyć do radosnej twórczości.

Powiat lubawski obejmuje część prastarej Ziemi Lubawskiej, którą przez pięć stuleci władali biskupi chełmińscy. Klinem wcinają się między Prusy Książęce i Królewskie. Od wschodu graniczy z powiatem ostródzkim, należącym do rejencji Olsztyńskiej (Allenstein) a od północy i północnego zachodu z powiatem suskim (Rosenberg) rejencji Kwidzyńskiej.

Jest to typowy obszar pograniczny. Stan ten nakłada na władze samorządowe jak i ludność powiatu szereg ciężkich obowiązków, które jak dotąd spełniane były przez szczerze i gorąco pa-

Sytuacja na wschodzie.

„Unitet Press” donosi z Mukdena, iż na ulicach miasta ukazały się afisze, zawiadamiające o wybuchu wojny sowiecko - chińskiej.

Komunikat urzędowy głosi, iż wojska sowieckie przekroczyły granicę chińską w odległości 30 klm. na północny wschód od miasta Mandżurji i obsadziły 2 miasta chińskie. Sądząc z kierunku, wojska sowieckie zamierzały odciąć je od strony zachodniej.

Poselstwa zagraniczne zostały zawiadomione przez rząd chiński o rozpoczęciu działań wojennych.

Jak donosi komunikat, 30 tysięczna armia sowiecka pierwszorzędnie wyekwipowana i zaopatrzona w najnowsze środki techniczne, przekroczyła 30 klm. na północny - wschód od miasta

Mandżurji granicę chińską. Armia ta obsadziła dwa miasta chińskie i zamierza odciąć Mandżurję od zachodu.

Naczelne dowództwo wojsk chińskich wydało rozkaz do oddziałów skoncentrowanych nad granicą sowiecką, aby za wszelką cenę starały się powstrzymać armię sowiecką.

Sztab armii sowieckiej znajduje się w Czicie i rozporządza 60-tysięczną świetnie wyekwipowaną armją. Celem ataku sowieckiego jest obsadzenie wschodnio - chińskiej kolei.

Sztab chiński liczy się jeszcze z atakiem sowieckim w kierunku północno - zachodnim.

Na linii ataku sowieckiego znajdują się dwa wielkie miasta chińskie Cziczikar i Charbin.

—o—

Golub w dniu święta „Cudu nad Wisłą” i święta Żołnierza Polskiego.

(Wiadomość od naszego specjalnego wysłannika).

Każdemu utkwiły w pamięci dni sierpniowe roku 1920. Rok ten, jak nazywali, był rokiem wojny a równocześnie chwały — oręża polskiego.

Dzicz bolszewicka, idąc przez wschodnie połacie naszego kraju niszczyła je, paliła a co przedstawiało większą wartość rabowała. Szła dzicz bolszewicka po trupach mordowanych ofiar, siejąc wszędzie zgrozę.

Pod naporem dzikich hord bolszewickich, żołnierz polski się cofał....

Już mieli bolszewicy zająć Warszawę...

Lecz nieustraszoną męstwem, ofiarą krwi, życia i mienia narodu polskiego, wróg został nietylko powstrzymany, lecz po ciężkich zmaganiach starty, zmiażdżony.

Raz jeszcze okrył się chwałą oręż żołnierza polskiego, tryumfem zwycięstwa dokonanego geniuszem wodza i własnymi siłami tylko.

Minęły krwawe dni sierpniowe 1920 r. — da Bóg bezpowrotnie — pozostały po nich tylko mogiły — niemi świadkowie naszych ofiar krwi, życia i mienia.

Ten tryumf, który dla przyszłych pokoleń naszych pozostanie wzorem i nauką miłości Ojczyzny, zawdzięczamy przede wszystkim żołnierzowi swojemu, dlatego słusznym jest, że dzień 15 sierpnia, poświęcony jest żołnierzowi polskiemu.

W dniu tym, cała Polska rok rocznie składa żołnierzowi Polskiemu najgłębszy hołd miłości i uznania.

W Golubiu bardzo uroczysto obchodzono

trójmiejscowych mieszkańców powiatu chętnie i z niemałą ofiarnością.

Powiat lubawski jest jednym z najrdzenniejszych polskich powiatów na Pomorzu. Był nim zawsze także ce do świadomości narodowej i promieniował naokoło dość daleko. Wspólnie z Chełmem była Lubawa ośrodkiem kultury polskiej, i poza tem kołką spółdzielczości polskiej (zastępa sp. dr. Rzeplnikowskiego). Powiat lubawski liczy obecnie niepełną 60 tysięcy mieszkańców, w tem 97 proc. Polaków a tylko 3 proc. Niemców. Siedzibą starostwa jest w Nowem Mieście (3900 mieszkańców). Lubawa jest znacznie większa, bo liczy około 500 mieszkańców. Powiat jest wybitnie rolniczy, przeważają t. zw. gburzy; wielkiej własności jest mało. Wielkie dobra biskupie i klasztorne, 47 wsi, które stanowiły klucz lubawski i hartowiecki zabrał rząd pruski i zaczął na nich osiedlać kolonistów. Dział wszystkie kolonie są polskie i tak wzorowo zagospodarowane, że aż się serce raduje.

Z relacji p. Augustyna Serożyńskiego z Lekart wiceprezesa Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego, dowiedzieliśmy się o wspaniałym rozwoju kółek rolniczych w powiecie lubawskim. Kółek istnieje w powiecie 42. Posiadają one od niedawna własnego instruktora, przysposobienie rolnicze wśród młodych, wzorową organizację gospodarstw na 14 rozparcelowanych majątkach, dwa kółka włości nek i zaczątki racjonalnej hodowli bydła mlecznego rasowego. Ostry klimat i trudności komunikacyjne, a stąd ceny za ziemiopłody nieodpowiednie, nie wesoło nastrojają rolników, chociaż podział ziemi należy uważać za zdrowy i odpowiadający potrzebom ludności. Bezużyteczne dotąd obszerne łąki nad Drwęcą i Welą wskutek regulacji Drwęcy zostały częściowo osuszone.

Przemysłu w powiecie lubawskim znaczniejszego go niema, chociaż mamy tu 7 tartaków i 11 cegielni, oraz dużą kopalnię żwiru, zatrudniającą 200 ludzi. Przemysł drzewny przechodzi kryzys jak wszędzie w Polsce. Silniej rozwinięty jest przemysł rolniczy — 14 gorzelni, 34 mleczarnie i suszarnie.

Nieomal połowa budżetu powiatu idzie na utrzymanie dróg bitych czyli szos, których powiat lubawski posiada aż 436 klm. bieżących. Żaden powiat na Pomorzu nie ma tyle szos, co powiat lubawski! Niemcy budowali szosy celowo, dla przyszłej wojny (rok 1914 nie zawiódł ich w rachubach,

święto „Cudu nad Wisłą”. Udział w święcie wzięły oddziały wojskowe 63 p. p., 67 p. p., 14 p. p. 4 pap i eskadra lotnicza 4 pułku lotniczego z Torunia. Poza tem wzięły udział oddziały Przysposobienia Wojskowego z powiatów: Wąbrzeskiego, rypińskiego, i brodnickiego, ze sztandarami i orkiestrą strażacką. Oddziały P. W. liczyły około 700 ludzi.

Udział w święcie wzięła także okoliczna ludność, która przybyła bardzo licznie.

Krótko przed godziną 11-tą zebrały się na polanie nad Drwęcą wszystkie oddziały wojskowe i przysposobienia wojskowego, od których odebrał raport dowódca dywizji pułkownik Maksymowicz Raczyński, w otoczeniu sztabu.

Sztandar narodowy podniesiono przy salwach armatnich, oddanych przez baterję 14 papu.

Uroczystą Mszę św. polową oraz podniosło kazanie odprawił ks. kapelan wojskowy z Torunia. W czasie Podniesienia, baterja artylerji oddała salwy armatnie.

Po nabożeństwie odbyła się defilada oddziałów wojskowych i oddziałów przysposobienia wojskowego. Defiladę odbierał w otoczeniu sztabu oraz władz państwowych i cywilnych z panem starostą dr. Prądyńskim na czele dowódca dywizji pułk. Maksymowicz - Raczyński.

Przy końcu defilady, przeleciała nad głowami tysięcznej rzeszy publiczności eskadra samolotów.

Po defiladzie odbyło się w namiotach staraniem korpusu oficerskiego śniadanie, w którym wzięli udział również zaproszeni goście.

bo tedy zachodzili, tyły armji Samsonowej i obecnie jeszcze w sąsiednich powiatach — suskim i ostródzkim — łożą corocznie po milion i więcej marek — na drogi.

Po konferencji odbyło się śniadanie, wydane przez Nowe Miasto i raut.

W niedzielę wszyscy dziennikarze udali się na mszę św. do kościoła, poczem autami wyruszyli do Lubawy i następnie na miejsce regulacji Drwęcy. Na przestrzeni około 10 klm. łodziami przewożeni zwiedzili dziennikarze prace regulacyjne, które przyczyniają się do osuszenia bagien i łąk na jakieś 4000 ha.

Następnie zaprosił dziennikarzy do siebie do majątku Rakowic p. Sikorski, który ich podejmował ze staro-polską gościnnością. Posiada on wzorowe gospodarstwo i hodowlę koni wierzchowych Przew odjazdem p. starosta Bederski prosił wszystkich uczestników zjazdu, aby wszystko to, co widzieli i o czem słyszeli, łaskawie poinformowali swych czytelników. W końcu jeszcze p. starostina Bederska herbatką serdecznie żegnała pomorską brać dziennikarską.

Jeden charakterystyczny objaw. Endecy miejscowi ogłosili, że do Nowego Miasta i do Lubawy przyjeżdżają dziennikarze-masoni, bo popierają obecny rząd. Oczywiście pusty śmiech wywołał tę wiadomość, gdy prezes S. D. P. p. red. Teska zakomunikował że dziennikarze zrzeszeni w S. D. P. pracują dla dobra jedynie narodu i państwa i są praktykującymi katolikami. Dali dowód bodaj tem, że wszyscy byli na mszy św. w Nowem Mieście.

ZACHOWANIE PAMIĄTKI HISTORYCZNEJ I ARCYDZIEŁA SZTUKI DLA POLSKI.

Warszawa. Przeciw zamierzonej sprzedaży słynnego dywanu perskiego, zdobywcy Sobieskiego pod Wiedniem, przez rodzinę Branickich, założył rząd veto pierwokupu wobec czego dywan ten dostanie się do sal reprezentacyjnych zamku warszawskiego.

POWRÓT MARSZAŁKA.

Druskieniki. Wczoraj, t. j. w wtorek 21 sierpnia powrócił z Wilna Marszałek Piłsudski.

Primaballerina Mikołaja II

W Wąbrzeźnie plotkują że...

...listy kandydatów na radnych miejskich powinny składać tylko te organizacje i korporacje, które mają sztandary...

...pewien dygnitarz stale całuje się z nieswoimi, będąc oczywiście w podpitym stanie...

...jedna paniusia, która sprowadziła się do naszego miasta z pobliskiej wioski, flirtuje stale do jednego z mężczyzn żonaty. Pani i panu radzi się zaprzestać, albowiem przyjsć może do tego, że dzieci będą pokazywać ich palcami. — **Moralność przede wszystkim.**

Wiadomości potoczne

Wąbrzeźno, dnia 21 sierpnia 1929 r.

KALENDARZYK HISTORYCZNY:

28. VIII. 1917 r. Tworzy się Polski Komitet Narodowy w Paryżu pod przewodnictwem Romana Dmowskiego.

29. VIII. 1920 r. Bitwa z armją Budiennego pod Zamościem i rozpoczęcie ofensywy na Wołyniu i w Małopolsce.

17. VIII. 1929 r. Rosja wypowiedziała Chinom wojnę.

PRZYŚŁOWIA:

Susza na Bartłomieja,
mroźnej zimy jest nadzieja.

— **Wszystkim do wiadomości!** Pomimo naszych kilkakrotnych ogłoszeń, zachodzą wypadki, iż niektóre towarzystwa wzgl. organizacje przesyłają komunikaty do „Ruch Towarzystw” zbyt późno, utrudniając nam przez to pracę. Podajemy do wiadomości prezesom względnie sekretarzom towarzystw i organizacyj, że komunikaty nadesłane później jak do godziny 6-tej wieczorem dnia poprzedniego, w którym gazeta wychodzi, **bezwzględnie nie będą umieszczane.** Redakcja.

MIEJSCOWE.

— **Bractwo Strzeleckie.** Wynik strzelania z dnia 18 sierpnia 1929 r. I. **Tarcz mistrzowska.** Mistrzem został brat Swobodziński z 87 pierścieniami; I. rycerzem brat Szostakowski z 83 pierśc.; I. rycerzem brat Zynda z 74 pierśc. II. **Tarcz Orderowa:** I. nagrodę zdobył brat Rogowski z 57 p., II. nagrodę zdobył brat Góralski z 56 p., III. nagr. zdobył brat Swobodziński z 55 p., IV. nagrodę zdobył brat Schäfer z 54 p., V. nagr. zdobył brat Biały z 53 p., VI. nagr. zdobył brat Paszota z 51 p., VII. nagr. zdobył brat Malski St. z 51 p., VIII. nagr. zdobył brat Zynda z 51 p. III. **Tarcz Premjowa:** I. premję zdobył brat Rogowski z 59 p., II. premję zdobył brat Góralski z 59 p., III. premję zdobył brat Biały z 57 p., IV. premję zdobył brat Pomieczyski z 53 p., V. premję zdobył brat Szostakowski z 52 p., VI. premję zdobył brat Zynda z 52 p., VII. premję zdobył brat Malski St. z 51 p., VIII. premję zdobył brat Schäfer z 51 pierśc.

— **Nie wiesz dnia ani godziny kiedy dostawa prądu zawiedzie.** Dzisiaj rano, pomimo żeśmy nie mieli burzy, nie było prądu elektrycznego. Od samego rana zasypywani byliśmy ze strony rzemieślników i przemysłowców pytaniami, z jakiego powodu niema prądu! Nie potrzebujemy, bo to naprawdę byłoby nonsensem powtarzać, że ogół ponosi szkody. To jasne jak na dłoni.

Po raz ostatni apelujemy do Pana Burmistrza i Pana Starosty, by zechcieli zająć się temi sprawami. Bo kto zapłaci ogółowi za szkody powstałe z powodu niedostarczenia prądu? Jak się dowiedzieliśmy, przeszkoda w dostawie prądu powstała nie w naszej elektrowni a w Gródku.

— **Oddział Związku Obrony Kresów Zachodnich** stworzony zostanie w najbliższych dniach. Na zebranie konstytucyjne oddziału przybędzie referent z Komitetu Wojewódzkiego z Torunia.

— **Za wyprawianie awantur** w podchmielonym stanie przytrzymano 3 młokosów, znanych bardzo dobrze władzom bezpieczeństwa za różne występstwa.

— **Sprawa wymiaru dodatkowego podatku od nieruchomości.** W ubiegły czwartek, jak to już donosiliśmy, odbyło się w sali hotelu Pod białym Orłem zebranie właścicieli nieruchomości w sprawie wymiaru dodatkowego podatku od nieruchomości za lata 1924 do 1927. Zebranie pod przewodnictwem prezesa p. B. Grajewskiego bardzo szczegółowo omówiło właśnie tę sprawę oraz sprawę wyborów do Rady Miejskiej.

Wobec tego, że właściciele nieruchomości dotknięci są pobranym podatkiem, gdyż jest nieustannie pobierany, Związek oddał sprawę tę adwokatowi, który wystąpi w drodze skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Warszawie.

Następnie obrano kandydatów na radnych do listy właścicieli nieruchomości. Kandydatów tych jest spora liczba, bo aż 24. Podajemy poniżej pierwszych sześciu kandydatów: pp. Grajewski, Sigurski, Nadolny, Balicki, Józef Szostakowski i Wietrzyński Kazimierz.

— **Nowa organizacja właścicieli nieruchomości.** Utworzyła się nowa organizacja właścicieli domów pod nazwą: „Związek Właścicieli Nieruchomości w Wąbrzeźnie i powiatu”. Zebranie, które odbyło się w ubiegły poniedziałek w sali „Strzelnicy” zagał p. Nadolny pochwaleniem Pana Boga, poczem oddał głos delegatowi z Centrali Związkowej p. Mojżeszowi. Delegat Centrali w swoim referacie przedstawił bolączki właścicieli domów, oraz konieczność samoobrony. Po nadzwyczaj krótkiej dyskusji utworzono nową organizację właścicieli domów, która to organizacja ma dochodzić wszelkich praw dla swoich członków.

Do zarządu „Związku Właścicieli Nieruchomości w Wąbrzeźnie” wybrano: pp. Z. Gaszyński, prezes; Nadolny, zast. prezesa; Cwikliński, sekretarz; Czarnecki, zast. sekretarza; Ledwochowski, skarbnik; oraz pp. K. Malski, Raczkowski, Szwan-cowa, Makowski Ant. Szostakowski i Miszczak jako fawnicy.

Do komisji rewizyjno - prawnej wybrano: pp. Baranowskiego, Chyłkowskiego i Lontkowskiego jako przewodniczącego oraz sekretarza i jego zastępcę. Biuro tej komisji znajduje się u p. Lontkowskiego, Rynek 10.

Wysokość składek uchwalono na 2 złote kwartalnie, nowowstępujący członek płaci prócz składki wpisowej, wynoszącej 1 złoty. Na zebraniu na członków wpisało się około 80 właścicieli domów. Jak się dowiadujemy, nowy Związek Właścicieli Nieruchomości zamierza wystawić listę kandydatów do Rady Miejskiej.

OGÓLNE.

— **Rolnicy, ubezpieczajcie stogi od ognia.** Na sezon żniwny i stawiania stogów podajemy niektóre uwagi co do stawiania i ubezpieczania tychże:

Według przepisów policyjnych przeciw pożarom, stogi zbożowe ze słomy i siana itp. muszą być oddalone a) od budynków wszelkiego rodzaju 30 mtr., b) od torów kolejowych 50 mtr., c) od dróg publicznych i placów 15 mtr., d) od lasów 80 mtr.

Przy ubezpieczeniu stogów mają członkowie kółek rolniczych stosowną zniżkę. Zgłosić należy ubezpieczenie stogów u mężów zaufania kółek rolniczych.

— **Zachowujmy czystość nawet w lasach!** Nie miły widok sprawiają niektóre lasy, zaśmiecone papierami, odpadkami jedzenia, potłuczonymi butelkami a nawet gazetami. Mamy pretensję do kulturalnego narodu, zachowujmy się więc kulturalnie i poza miastem. Niech lasy wyglądają czysto i miłe sprawiają wrażenie. Wszak każdego rażą śmiecie i papiery porozrzucone na pięknej zieleni, pamiętajmy, że dziś wracamy ze spaceru do domu ale jutro lub pojutrze znów w to samo miejsce przyjdziemy i chcielibyśmy je zastać czyste i niezaśmiecone. Pouczajmy młodzież, zwracamy uwagę na czystość każdemu kogo zobaczymy, że z lasów robi śmietnik.

KOMUNIKATY

— **Baczność Rzemieślnicy!** W niedzielę dnia 25 sierpnia o godz. 2 po poł. w lokalu p. Klimka odbędzie się zebranie wszystkich rzemieślników, celem ustalenia kandydatów do Rady Miejskiej. O liczne i punktualne przybycie uprasza

Komitet Rzemieślniczy.

— **Rolnicy, zgłaszajcie się!** Przypominamy, iż z dniem 25 bm. upływa termin zapisów na wycieczkę rolniczą do Poznania, celem zwiedzenia Powszechniej Wystawy Krajowej. Zaznacza się, że w wycieczce mogą brać udział również nieczłonkowie Kółek Rolniczych. Zapisy przyjmuje Instruktor Rolny p. Malkiewicz, Wąbrzeźno, ulica Przemysłowa.

Z POWIATU.

— **Niedźwiedź.** (Z życia Kółka Rolniczego). Pod przewodnictwem prezesa p. Szczecha odbyło się zebranie Kółka Rolniczego w dniu 18 bm. Instruktor Rolny p. Malkiewicz podczas zebrania wygłosił referat hodowlany.

— **Książki.** (Związek Strzelecki). Pan Skonieczny założył w naszej wiosce „Związek Strzelecki” zwany powszechnie „Strzelec”. Do książkowskiego „Strzelca” należy około 18 ludzi, przeważnie małoletni.

Dziwimy się, że znaleźli się tacy, którzy Strzelca organizują, a dziwimy się bardziej tym, którzy do tej organizacji wstępują.

— **Orzechowo.** (Pożar). U p. Ziętarskiego wzbuchł onegdaj pożar w wozowni, skąd przerzucił się na stodołę. W rezultacie, pomimo akcji ratunkowej spłonęły maszyny, oraz wozownia i szopa. Szkody wielkie, których ubezpieczenie nie pokryje.

Ostatni Carowie

— **Orzechówko.** (Złodzieje koni). Ze stajni p. Kapusty wyprowadzono 3 konie. Po złodziejach niema śladu.

— **Lipnica.** (Wycieczka „Sokoła”). Towarzystwo Gimnastyczne „Sokol” w Wąbrzeźnie urządziło w niedzielę dnia 25 bm. o godz. 13-tej wycieczkę letnią połączoną z koncertem ogrodowym oraz zabawą taneczną na sali p. Jana Klimka w Lipnicy.

Koncertować będzie powszechnie znana orkiestra 63 p. p. znajdująca się obecnie na manewrach w Lipnicy. Szan. Obywatelstwo z Lipnicy, miasta Wąbrzeźna i okolicy uprasza się o gremjalne przybycie i łaskawe poparcie idei sokolej. Autobusy będą kursować z Rynku. Zarząd.

— **Łobdowo.** (Zebranie Kółka Rolniczego). Zebranie Kółka Rolniczego odbyło się ubiegłej niedzieli, tj. 18 bm. pod przewodnictwem p. prezesa Jaranowskiego. Na zebraniu prócz 30 członków, byli obecni prezes powiatowy p. Sojecki z Orzechowa oraz Instruktor Rolny p. Malkiewicz z Wąbrzeźna.

Z NASZEJ DZIELNICY.

— **Kartuzy.** („Zeppelin” nad miastem). „Zeppelin”, który wyleciał w święto Wniebowzięcia N. P. M. o godz. 4.35 rano z Friedrichshafen do Japonii, przeleciał tego dnia nad Kartuzami krótko przed godziną 3-cią po południu.

Z CAŁEJ POLSKI.

— **Poznań.** (Włosi w Poznaniu). „Tribuna” podaje wiadomość o locie projektowanym z Poznania do Barcelony, podkreślając przytem, że powodzenie Wystawy Poznańskiej przeszło wszelkie oczekiwania zarówno Polski jak i zagranicą.

— **Warszawa.** (Tragiczny finał nocnych lotów). Podczas ostatniego lotu wykonywanego w nocy zdarzyła się katastrofa, pociągając za sobą dwa życia ludzkie. W czasie lądowania samolot prowadzony przez porucznika Sewerjana Czkaniewicza Stanisława Grochowskiego, runął na ziemię, grzebiąc pod sobą nieszczęśliwych lotników.

RUCH TOWARZYSTW

— **Zebranie Towarzystwa Bartniczego na Wąbrzeźno i okolice** odbędzie się w niedzielę, dnia 25 sierpnia 1929 r. w pasie p. Marciniaka, wójta w Łabędziu. Zarząd.

NOTOWANIA GIELDY PŁODÓW ROLNICZYCH W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 19. VIII. 1929 r.

100 kg. w ładunkach wagonowych parytet Poznań.	
Zyto	26,50—27,50
Pszennica	45,00—47,00
Jęczmień zw.	27,50—28,50
Jęczmień brow.	30,00—32,00
Owies	24,50—27,00
Mąka żytnia 65% z work. stan.	—, —, —
Mąka pszenna 65% z work.	71,50—75,50
Otręby żytnie	20,00—21,00
Otręby pszenne	22,00—23,00

TARGOWICA MIEJSKA POZNAŃ.

Urzędowe stwierdzenie komisji notowania cen z dnia 20. VIII. 1929 r.

Placono za 100 kg. żywej wagi:

Bydło:	
B. Stadniki:	
a) pełnomięsiste, wyrosłe najwyższej wartości rzeźnej	160—163
b) pełnomięsiste młode	150—156
c) miernie odżywione młode i dobrze odżywione starsze	130—140
Jałówki i krowy	
a) pełnomięs. wytucz. krowy najw. wartości rzeźnej 162—174	
b) pełnomies. wytucz. krowy mniej dobre młode najw. wart. rzeźnej do lat 7.	148—158
c) starsze wytucz. jałówki i krowy	130—140
d) miernie odżywione krowy i jałówki	90—100
e) licho odżywione krowy i jałówki	000—000
Opasy chlewne:	
Cielęta	
a) najprzedniejsze cielęta tuczne	240—250
b) średnio tuczne cielęta i najprzed. ssaki	220—236
c) mniej tuczne cielęta i dobre ssaki	190—210
d) liche ssaki	—130
Owce	
a) jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne	160—174
b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odzwy. młode owce	140—150
c) miernie odżywione skopy i owce	— 90
Świnie	
b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żyw. wagi	254—258
c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żyw. wagi	244—252
d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żyw. wagi	228—234
e) mięsiste świnie ponad 80 kg.	—
f) macyory i późne kastraty	200—210

Druk i nakład: „Głos Wąbrzeski” B. Szczuka, Wąbrzeźno. Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Szczuka Wąbrzeźno. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Ostatni Carowie

Dama Pikowa

KINO SŁONCE

HOTEL pod BIAŁYM ORŁEM

W środę, dnia 21. VIII. br., w czwartek, dnia 22. VIII. br. i nieodwołalnie poraz ostatni w piątek, dn. 23. VIII. br. punkt. o godz. 8,15 w. ukaże się w rozkosznym komedjo-dramacie erotycznym Pełna wdzięku i urody
= CORINNE GRIFFITH =
Z grupy wielkich gwiazd ekranu „Estefilm“ w obrazie pt.

Rajski Ogród

Rzecz dzieje się współcześnie w Wiedniu, Budapeszcie i w Monte Carlo.

Długość filmu 3150 m. Film dla dzieci i młodzieży
W ZBRONIONI

Do tego **ŚLICZNY NADPROGRAM**

Następny program **Primabalerina Mikołaja II**
TANCERKA KRZESINSKA

Przetarg przymusowy.

Dnia 23. 8. 29 r. o godzinie 1 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę w moim biurze przy ul. Hallera 10.

WIROWKĘ

Główny, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy.

Dnia 23. 8. 29 r. o godz. 11 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę na targowicy miejskiej w Wąbrzeźnie

wóz roboczy

Główny, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 24. 8. 29 r. o godz. 12 w poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Stefana Gumińskiego w Kurkocinie

I maszyna do szycia i I radiatoroodbiornik

Główny, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 23. 8. 29 r. o g. 9,30 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę w moim biurze przy ul. Hallera 10

70 ft. smalcu ameryk. i 50 butelek wina

Główny, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 22. 8. 29 r. o g. 9 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę w moim biurze przy ulicy Hallera 10

I szafę żalazną

Główny, kom. sąd. Wąbrzeźno

PRZETARG PRZYMUSOWY

Dnia 28. 8. 29 r. o g. 10 przed poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Bolesława Kępińskiego w Piwnicach

szafę trzyczęściową

Główny, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy.

Dnia 23. 8. 29 r. o godz. 2 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę w moim biurze przy ul. Hallera 10.

odkurzacz marki Elektrolux

Główny, kom. sąd. Wąbrzeźno

Przetarg przymusowy

Dnia 22. 8. 29 r. o godz. 3 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. K. Deutschmana w Książkach

I BUFET DĘBOWY

Główny, kom. sąd. Wąbrzeźno

Kino Hotel Dwór Wąbrzeski

Wkrótce nadzw. rosyjskie superfilmy

Ostatni Walc i Tajny Kurjer

Kino Hotel Dwór Wąbrzeski

Wkrótce nadzw. rosyjskie superfilmy

Ostatni Walc i Tajny Kurjer

Przetarg przymusowy

Dnia 23 sierpnia br. o godz. 12 w poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. Franciszka Sęka w Bagarcie

I wirówkę i około 10 mórg zboża na pniu

Główny, kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

Dnia 23. 8. 29 r. o godz. 1 po poł. sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę w moim biurze przy ul. Hallera 10

I SKRZYPCE z futerałem

Główny, kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Licytacja przymusowa

W poniedziałek, dnia 28. 8. 1929 r. o godzinie 11-tej przed południem sprzedawać będzie egzekutor Wydziału Powiatowego u p. Gnutka handlarza w Król. Nowej wsi najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą

sprzęt z 1 morga pszenicy
Przew. Wydziału Powiatowego
Dr. E. Prądzyński Starosta Pow.

Szkoła Rolnicza w Dębowejfące

wydzierżawi

najwięcej dającemu za gotówkę

ogród owocowy

składający się z około 90 drzew owocujących.

Oferty piśmienne składać należy do dnia 25 bm. pod adresem Szkoły.

Kino-Teatr Dwór Wąbrzeski

Tylko w środę, dnia 21 bm. o g. 8,30. Dla młodzieży o g. 4 po poł. SENSACJA!

Trzej Błędni Rycerze

W roli głównej JACK HOXIE, bōżyszcze amerykańskiej młodzieży. Wspaniała i wstrząsająca epopeja z życia dalekiego zachodu.

NADPROGRAM!

W czwartek i piątek, dn. 22 i 23 bm. o godz. 8,30 wiecz.

Cyrk Royal

Wstrząsający dramat cyrkowy, rozgrywający się na piaskach areny. Karkołomne sceny cyrkowe, przedewszystkiem numer powietrzny „UPIORY COCY“ wywołują grozę i ścinają krew w żyłach.

W roli głównej mistrz maski i niezrównany tragik Bernard Goetzke oraz urocza subtelną Ellen Kurti
Ceny miejsc 50—75 gr.

Następny program :

Tułaczką Ks. Trubeckiej

W TYCH DNIACH

odbędzie się losowanie 10 premii

w sumie 500 złotych

z powodu przekroczenia 1.300.000 zł.

wkładów oszczędnościowych Kasy Spółdzielczej Parc. Osadn. w Grudziądzu. W losowaniu biorą udział wszyscy wkładcy

Kasy Spółdzielczej Parc. Osadn. w Grudziądzu którzy w dniu losowania posiadają wkład u nas. Spieszcie zatem z wpłatą swych oszczędności do Kasy Spółdzielczej Parcelacyjno-Osadniczej w Grudziądzu na znanych warunkach:

10% w stosunku rocznym

przy zwrocie do 1.000 zł na każde żądanie, ponad 1.000 zł za 2 tygodn. wypowiedzeniem.

Wpłata na miejscu: od 8 rano do 6-tej wieczorem w lokalu Kasy Plac 23 Stycznia Nr. 21.

Dla zamiejscowych: P. K. O. Poznań 206.780. — P. K. O. Warszawa 170.215.

Zarząd Kasy Spółdzielczej Parcelacyjno-Osadniczej w Grudziądzu

Służąca

umiejąca gotować po trzeba od zaraz
Kuliszewska
Wolności 36

DLA DZIECI!

koziół
który ciągnie z uprężą i bryczką na sprzedaż
J. Wierzbowski
Wąbrzeźno, Rynek 27

Przyjmuję
UCZNIÓW I UCZENICE
gry na fortepianie
również początkujących.
Adres wskaże eksp. Głosu

Skradziono
książeczkę
wojskową
którą
unieważniam
Helmut Reiter
Franksztyn

Czeladnik
stolarski
na fornierowane meble może się zaraz zgłosić
B. BALICKI
ul. Wolności 7

Uczniwa
służąca
potrzebna zaraz
A. Świtalska
Kolejowa 71

Uczeń
uczniwych rodziców może się zgłosić
J. i E. Eisenack
Wąbrzeźno

Z nowym rokiem szkolnym przyjmuję trzech uczni gimnazjalnych
na stację
Lugiewicz naucz.
Matejki 39

Celem opróżnienia magazynu
obniżamy cenę makulatury
o 50 proc.
Makulaturę sprzedajemy dopóki się zapas nie wyczerpie po 25 groszy za funt
„GŁOS WĄBRZESKI“

Kupuję stale wszelkie
surowe skóry
— po najwyższych cenach dziennych —
FELIKS WIŚNIEWSKI
Tel. 138 obok apteki Tel 138

NA
zakup i sprzedaż
korzystnie wpływa
REKLAMA
GAZETOWA
ogłaszana w rozpowszechnionym i wszędzie chętnie czytany
„GŁOSIE WĄBRZESKIM“

Stemple
kaucyjne
i metalowe
każdej wielkości
i formatu po najniższych cenach
policca
Głos Wąbrzeski
Wąbrzeźno